

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1-3/17/1662

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Viljar Peep
Otsuse tegemise aeg ja koht	20.09.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	10.08.2017 (registreeriti inspektsioonis 11.08.2017)
Vaidlustatav haldusakt või toiming	Andmekaitse Inspektsiooni 09.08.2017 menetluse lõpetamise otsus nr 2.1-1/17/1303
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel
otsustan:

Jätta vaie rahuldamata

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 09.06.2017 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse, milles leidis, et Karistusregistrisse on tema kohta kantud ebaõiged andmed, kuna teda ei ole kriminaalkorras karistatud
- Inspektsioon tegi vaide esitaja kaebuse alusel Registrate ja Infosüsteemide Keskusele järelepärimise
- Registrate ja Infosüsteemide Keskus selgitas kohtuotsuste põhjal, et vaide esitajat on kriminaalkorras karistatud ning Karistusregistri andmed on õiged
- Hinnanud esitatud tõendeid, leidis Andmekaitse Inspektsioon, et tegemist on kehtiva karistusega ning seega on Karistusregistri andmed õiged ning lõpetas järelevalve menetluse
- 10.08.2017 esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsiooni menetluse lõpetamise otsuse peale vaide leides, et järelevalvemenetluse lõpetamine ilmselgelt ebaõige fakti alusel ei saa olla seaduslik ega lubatav.

VAIDE ESITAJA NÕUE ja SELETUS:

Loodetavasti peadirektor nõustub, et Andmekaitse Inspektsiooni poolt alustatud järelevalvemenetluse lõpetamine ilmselgelt ebaõige fakti alusel ei saa olla seaduslik ega lubatav. Pealegi on sellisel tegevusel KarS § 291-1 järgse kuriteo tunnused.

Käesoleva kirja lisana nr.1 esitatud dokument on tõendiks, et Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor tegi kas teadlikult või suurest hooletusest ilmselgelt ebaseadusliku otsuse/toimingu, lõpetades õigusvastaselt järelevalvemenetluse Registrate ja Infosüsteemide Keskuse üle seoses keskuse poolt minu kohta käivate delikaatsete isikuandmete ebaseadusliku avaldamisega riiklikus karistusregistris. Samuti toimis juhtivinspektor ebaseaduslikult, sest keeldus tegema karistusregistrile ettekirjutust minu kohta käivate ebaõigete delikaatsete isikuandmete sulgemiseks vastavalt karistusregistri seaduse (KarRS) § 34 lg.1.

Nimelt juhtivinspektori ilme viga seisnes selles, et ta nõustus Registrate ja Infosüsteemide Keskuse põhjendustega, mille kohaselt vaieldav Tartu Maakohtu 25.sept 2014 otsus tsiviilasjas 1-13-10084 jõustus lõplikult kõigi siseriiklike vaidlustamisvõimaluste ammendumisel, st Tartu Ringkonnakohtu 19.juuni 2015 otsusega tsiviilasjas 1-13-10084 (Lisa 3).

Paraku on juriidiline fakt (mitte oletus või tõlgendus), et Tartu Maakohtu 25.sept 2014 otsus tsiviilasjas 1-13-10084 tühistati Tartu Ringkonnakohtu poolt juba 28.nov.2014, mida tõendab lisana nr.2 esitatud Tartu Ringkonnakohtu otsus ja seda fakti on kajastanud ka juhtivinspektor ise.

Samamoodi on juhtivinspektor lisas nr.1 olevas dokumendis tuvastanud, et Riigikohtu 4. mai 2015 otsusega 3-1-1-29-15 ei jõustatud KrMS § 361 lg.1 p.5 alusel ringkonnakohtu poolt tühistatud Tartu Maakohtu 25.sept 2014 otsus, vaid saadeti kriminaalasi KrMS § 361 lg.1 p.6 alusel uueks arutamiseks Tartu Ringkonnakohtule (mida tõendavad lahendi 3-1-1-29-15 punktid 13 ja 14). Küll aga tühistati Tartu Ringkonnakohtu 28. novembri 2014 otsus minu õigeksmõistmise osas.

Seega peab iga õigusteadmistega aus isik mõistma, et peale Riigikohtu 04.mai 2015 otsust ei eksisteerinud minu suhtes õigeksmõistvat ega ka süüdimõistvat kohtuotsust ning et ringkonnakohtule ei ole antud õigust jõustada uuesti sama ringkonnakohtu poolt varem tühistatud kohtuotsust. Praegusel juhul, kui eeldada, et juhtivinspektor tõepoolest ei suutnud niivõrd lihtsat tõde mõista, siis on see muidugi väga kahetsusväärne, kuid inimlikult siiski andestatav. Kui aga seda tehti teadlikult, siis on tegu ilmse KarS § 291-1 järgse kuriteoga ning sellisel juhul peab esitama loomulikult kuriteokaebuse.

Mulle on teadmata, miks Tartu Ringkonnakohus 19.juunil 2015 sellise õigustühja ja juriidiliselt absurdse kohtuotsuse tegi ning miks Riigikohus niivõrd jämeda kohtuvea läbi lasi, kuid ilmselgelt ei ole Tartu Ringkonnakohtu 19.juuni 2015 kohtuotsuse resolutsioonis ega muus osas isegi nimetatud, et ma olen kriminaalasjas 1-13-10084 süüdimõistetud või et Tartu Ringkonnakohus seadust rikkudes ja volitusi ületades jõustas Tartu Maakohtu 25.sept.2014 kohtuotsuse 1-13-10084.

Seega kõik eelöeldu tõendab, et sama väär, kui väide, et päike keerleb ümber maa, on ka väide, et Tartu Maakohtu 25.sept.2014 kohtuotsus 1-13-10084 endiselt eksisteerib, või et mind on Tartu Ringkonnakohtu 19.juuni 2015 kohtuotsusega või mingi Riigikohtu lahendiga kriminaalasjas 1-13-10084 süüdi mõistetud.

Pealegi ei vasta ringkonnakohtu 19.juuni 2015 kohtuotsus ühelegi KrMS § 313 lg.1 fikseeritud süüdimõistva kohtuotsuse resolutiivosa peamisele nõudele. Näiteks ei ole isegi märgitud, kes on süüdimõistetud ja millise karistusseadustiku paragrahvi järgi on ta süüdi mõistetud.

Järelikult kui soovime rääkida Eestist kui õigusriigist, ei ole kellelgi ausal isikul peale eelöeldud võimalik väita, et ma olen kriminaalasjas 1-13-10084 süüdimõistetud. Seetõttu on ka ilmne, et sellekohaste minu kohta käivate delikaatsete isikuandmete kajastamine karistusregistris on ilmselgelt ebaseaduslik, mistõttu palungi Teil võtta tarvitusele kiiresti meetmed, et need andmed kustutaks enne valimisi, sest olen nõustunud kandideerima kohaliku omavalitsuste valimistel.

Ebaõigete andmete kustutamine väldiks vajaduse pöörduda halduskohtusse või Euroopa Komisjoni poole.

Vaide täiendus11.09

Sattusin juhuslikult Riigikohtu lahendile 3-1-1-58-16 , mille punkt nr. 46 sätestab muuhulgas:

„Eeltoodud põhjustel ja juhindudes KrMS § 361 lg 1 p-st 6 ja lg-st 2, § 362 p-dest 1 ja 2 ning § 341 lg-st 3, tühistab Riigikohtu kriminaalkolleegium Tallinna Ringkonnakohtu 10.veebruari 2016.a otsuse ja saadab kriminaalasja uueks arutamiseks samale ringkonnakohtule teises kohtukoosseisus. Kassatsiooni rahuldab kolleegium osaliselt. Riigikohus ei nõustu prokuratuuri taotlusega jõustada KrMS § 361 lg 1 p 5 alusel maakohtu süüdimõistev otsus.”

Seega on fakt, et täpselt nagu selles kriminaalasjas ei jõustanud Riigikohus maakohtu süüdimõistvat kohtuotsust, ei jõustanud Riigikohus seda ka kriminaalasjas 1-13-10084, vaid saatis KrMS § 361 lg 1 p-s 6 alusel asja uueks arutamiseks , mida tõendab Riigikohtu 04.mai 2015 lahendi 3-1-1-29-15 resolutsioon ja punktid nr.13 ja 14:

13. Lähtudes käesoleva otsuse p-dest 9 ja 10 ning juhindudes KrMS § 362 p-st 2, § 339 lg-st 2, 361 lg 1 p-st 6 ja lg-st 2 ning § 341 lg-st 3, tühistab Riigikohtu kriminaalkolleegium Tartu Ringkonnakohtu 28. novembri 2014. a otsuse Erasiku õigeksmõistmises KarS § 121 järgi ja saadab kriminaalasja uueks arutamiseks samale ringkonnakohtule teises kohtukoosseisus. Riigikohus rahuldab prokuröri kassatsiooni osaliselt. Kaitsja kassatsioon jääb rahuldamata.

14. -- Kuna Riigikohtu kriminaalkolleegium teeb KrMS § 361 lg 1 p-s 6 nimetatud lahendi, tuleb eelmärgitud menetluskulu KrMS § 186 lg 1 alusel jätta riigi kanda.

Omakorda Tartu Ringkonnakohus on 19.juuni 2015 otsuse 1-13-10084 punktis 22 väga selgelt selgitanud, millised õiguslikud tagajärjed on, kui ringkonnakohus maakohtu otsuse tühistab : „Nimelt on kohus menetluskuludega seonduvaid küsimusi lahendades leidnud, et Erasikult tuleb välja mõista ka kriminaalasja esmakordsel arutamisel tekkinud õigusabikulud. Selles osas ei saa ringkonnakohus maakohtuga nõustuda. Kuigi esmase arutamise tulemuseks on Erasikult süüdimõistev kohtuotsus (19.02.2014), tühistati see Tartu Ringkonnakohtu 02.04.2014 määrusega kriminaalmenetlusõiguse olulise rikkumise tõttu täies ulatuses ning kriminaalasi saadeti uueks arutamiseks Tartu Maakohtule teises kohtukoosseisus (1 kd, lk 1-4). Sellest järeldub, et süüdimõistvat kohtuotsust enam ei eksisteerinud, mistõttu KrMS § 180 lg-s 1 sätestatud alus kohtukulude väljamõistmisest süüdistatavalt ei kohaldu.”

Eeltoodu alusel oleks ainult müütilisel Lollidemaal võimalik veel väita, et Tartu Maakohtu 25.sept.2014 otsus 1-13-10084 on veel endiselt eksisteeriv, mille alusel võib isikuid karistusregistrisse kanda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Kõigepealt pean vajalikuks selgitada, et Karistusregistri andmete puhul ei ole tegemist delikaatsete isikuandmetega isikuandmete kaitse seaduse § 4 lg 2 punkti 8 mõistes. Eelnimetatud sätte kohaselt loetakse delikaatseteks isikuandmeteks andmed süüteo toimepanemise või selle ohvriks langemise kohta enne avalikku kohtuistungit või

õigusrikkumise asjas otsuse langetamist või asja menetluse lõpetamist. Seega peale kohtuistungit ja kohtuotse tegemist ei ole andmed süüteo toimepanemise kohta enam delikaatsed isikuandmed.

Olete oma vaites leidnud, et inspeksioon on lõpetanud järelevalvemenetluse ilmselgelt ebaõige fakti alusel, mis ei ole seaduslik ega lubatav. Vaide esitaja leiab, et on juriidiline fakt, et Tartu Maakohtu 25.09.2014 otsus kriminaalasjas nr 3-13-10084 tühistati Tartu Ringkonnakohtu poolt juba 28.11.2014.

Lisaks märgib vaide esitaja, *et Riigikohtu 4. mai 2015 otsusega 3-1-1-29-15 ei jõustatud KrMS § 361 lg.1 p.5 alusel ringkonnakohtu poolt tühistatud Tartu Maakohtu 25.sept 2014 otsus, vaid saadeti kriminaalasi KrMS § 361 lg.1 p.6 alusel uueks arutamiseks Tartu Ringkonnakohtule (mida tõendavad lahendi 3-1-1-29-15 punktid 13 ja 14). Küll aga tühistati Tartu Ringkonnakohtu 28. novembri 2014 otsus minu õigeksmõistmise osas. Seega peab iga õigusteadmistega aus isik mõistma, et peale Riigikohtu 04.mai 2015 otsust ei eksisteerinud minu suhtes õigeksmõistvat ega ka süüdimõistvat kohtuotsust ning et ringkonnakohtule ei ole antud õigust jõustada uuesti sama ringkonnakohtu poolt varem tühistatud kohtuotsust.*

Andmekaitse Inspeksioon eeltooduga ei nõustu.

Vaide esitaja on õigesti märkinud, et Riigikohus ei jõustanud Tartu Maakohtu 25.09.2014 otsust, kuid tühistas Tartu Ringkonnakohtu 28. novembri 2014 otsuse Teie õigeksmõistmise osas ning saatis asja uuesti läbivaatamiseks (teises koosseisus) Ringkonnakohtule. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et KrMS § 361 lg 1 p 5 ja p 6 on üksteist välistavad. Seega, kui Riigikohus oleks jõustanud Tartu Maakohtu 25.09.2017 otsuse, siis oleks see olnud lõplik ning lõpetanud menetluse ehk Maakohtu otsus oleks Riigikohtu otsusega jõustunud ning sellisel juhul poleks Riigikohtul olnud alust ega võimalust saata/tagastada asja uueks läbivaatamiseks Ringkonnakohtule. Antud juhul saatis Riigikohus menetlusnormide olulise rikkumise tõttu KrMS § 361 lg 1 p 6 alusel Ringkonnakohtule asja uueks läbi vaatamiseks. Sealjuures ei saa Riigikohus Ringkonnakohtule ette kirjutada, millise otsuse Ringkonnakohus peab tegema.

Ringkonnakohus saab läbi vaadata (apellatsioonidest lähtuvalt) Maakohtu otsust, mitte astuda esimese astme kohtu asemele. Vastavalt KrMS § 331 lg 2 arutab Ringkonnakohus kriminaalasja esitatud apellatsiooni piires. Seega tühistas Riigikohus 04.05.2017 Ringkonnakohtu 28.11.2014 otsuse Teie õigeksmõistmises KaRS § 121 järgi, millisel juhul jäi kehtima Maakohtu otsus, mille pidi Ringkonnakohus uuesti läbi vaatama. Seega ei ole õige Teie väide, et peale Riigikohtu poolt Ringkonnakohtu otsuse tühistamist ei kehtinud otsust, mis oleks Teid süüdi mõistnud või õigeks mõistnud. Ringkonnakohus saab hinnata Maakohtu otsuste õiguspärasust (vaadates läbi apellatsioone), mitte teha nende eest otsuseid.

Seega pole ka asjakohane Teie viide Riigikohtu lahendi 3-1-1-58-16 punktile 46 kus Prokuratuur soovis Maakohtu otsuse jõustamist, millega Riigikohus ei nõustunud ja saatis asja uueks arutamiseks Ringkonnakohtule teises koosseisus. Ehk siis antud kaasuse puhul, kui Riigikohus oleks Prokuratuuri soovil Maakohtu otsuse jõustanud, poleks olnud võimalik saata selles osas asja Ringkonnakohtule uueks arutamiseks. Selleks, et saata asi uueks läbivaatamiseks Ringkonnakohtule polnudki võimalik otsust jõustada nagu ka Teie kaasuse puhul.

Oma vaide täienduses olete märkinud järgmist: „*Omakorda Tartu Ringkonnakohus on 19.juuni 2015 otsuse 1-13-10084 punktis 22 väga selgelt selgitanud, millised õiguslikud tagajärjed on, kui Ringkonnakohus Maakohtu otsuse tühistab. Nimelt on kohus menetluskuludega seonduvaid küsimusi lahendades leidnud, et Erasisikult tuleb välja mõista ka kriminaalasja esmakordsel arutamisel tekkinud õigusabikulud. Selles osas ei saa ringkonnakohus maakohuga nõustuda. Kuigi esmase arutamise tulemuseks on Erasisiku süüdimõistev kohtuotsus (19.02.2014), tühistati*

see Tartu Ringkonnakohtu 02.04.2014 määrusega kriminaalmenetlusõiguse olulise rikkumise tõttu täies ulatuses ning kriminaalasi saadeti uueks arutamiseks Tartu Maakohtule teises kohtukoosseisus (1 kd, lk 1-4). Sellest järeldeb, et süüdimõistvat kohtuotsust enam ei eksisteerinud, mistõttu KrMS § 180 lg-s 1 sätestatud alus kohtukulude väljamõistmisest süüdistatavalt ei kohaldu.”

Kuna kõnealuses asjas on tehtud kaks Maakohtu otsust, siis tuleb tähele panna, millise otsuse kohta on Ringkonnakohus asunud seisukohale, et süüdimõistvat kohtuotsust enam ei eksisteeri. Esitatud dokumentidest nähtub, et kõnealuses asjas on tehtud järgnevad otsused:

1. 19.02.2014 Teid süüdimõistev otsus Maakohtu poolt
2. 02.04.2014 Ringkonnakohtu määrus, millega tühistati eelnimetatud Maakohtu otsus täies ulatuses ning saadeti kriminaalasi uueks läbivaatamiseks Maakohtule teises koosseisus. Kui Maakohtu otsus tühistatakse ja saadetakse uueks arutamiseks Maakohtule tagasi, siis muutub tühistatud otsus kehtetuks nagu poleks seda eksisteerinud ning Maakohus vaatab asja algusest peale uuesti läbi. Seega 19.06.2015 Ringkonnakohtu otsuses olev selgitus, **et süüdimõistvat Maakohtu otsust ei eksisteeri, käis 19.02.2014 (selle viitab selgelt Ringkonnakohtu 19.06.2015 punkt 22) tehtud Maakohtu otsuse kohta, mitte 25.09.2014 tehtud Maakohtu otsuse kohta.**
3. 25.09.2014 tegi Maakohus samas asjas uue otsuse, milles tunnistas Teid süüdi KarS § 121 alusel.
4. 28.11.2014 tühistas Tartu Ringkonnakohus 25.09.2017 Maakohtu otsuse ning mõistis Teid KarS § 121 järgi õigeks
5. 04.05.2015 tühistas Riigikohus 28.11.2014 Tartu Ringkonnakohtu otsuse Teie õigeks mõistmises KarS § 121 järgi ja saatis kriminaalasi uueks arutamiseks Tartu Ringkonnakohtule uues koosseisus. Riigikohus ei tühistanud 25.09.2017 Maakohtu otsust, vaid üksnes Ringkonnakohtu otsuse, millega tühistati Maakohtu otsus. Seega jäi kehtima 25.09.2017 Maakohtu otsus. Ringkonnakohus, kui teise astme kohus ei vaata asja läbi mitte algusest peale, vaid hindab Maakohtu otsuse õiguspärasust. Ehk siis Ringkonnakohus pidi uuesti läbi vaatama 25.09.2017 Maakohtu otsuse, millega tunnistas Teid süüdi KarS § 121 järgi.
6. 19.06.2015 tegi Ringkonnakohus uue otsuse, millega tühistati Tartu Maakohtu 25. septembri 2014 kohtuotsus osaliselt menetluskulude osas. Süüdimõistmises jäi Maakohtu otsus KarS § 121 järgi muutmata. Seega Ringkonnakohtu otsuse jõustumisel jäi jõusse ka Maakohtu otsuse punkt Teie süüdimõistmises kuna Ringkonnakohus seda ei tühistanud.

Mis aga puudutab Teie väidet, et Ringkonnakohtu 19.06.2015 kohtuotsus ei vasta ühelegi KrMS § 313 lg 1 süüdimõistva kohtuotsuse resolutiivosa peamistele nõuetele ning on seetõttu algusest peale tühine, siis selgitan, et inspeksioonil puudub pädevus hinnata kohtuotsuste vormistamist ning teha kindlaks nende tühisust vorminõuete rikkumise korral. Selgitan, et isegi juhul kui on tegemist vorminõuete rikkumisega, mida inspeksioonil ei ole pädevust hinnata, ei muuda see tingimata otsust tühiseks. Tühisuse saab kindlaks teha antud juhul kohus. Kuni tühisust ei ole kindlaks tehtud ning otsust kehtetuks tunnustatud on otsus kehtiv.

Siiski pean vajalikuks märkida, et KrMS § 313 lg 1 tuleb vaadata koosmõjus § 337 lõikega 1. KrMS § 331 lg 1 punkt 1 sätestab, et kohtuotsuse resolutiivosas märgitakse süüdistatava nimi, mitte süüdimõistetud nimi (süüdimõistetud on isik siis kui tema suhtes on jõustunud kohtuotsus). KrMS § 337 lg 1 p 4 kohaselt võib Ringkonnakohus oma otsuses tühistada esimese astme kohtuotsuse täies ulatuses või osaliselt ja teha uue kohtuotsuse. Antud juhul on Ringkonnakohus muutnud Maakohtu otsust menetluskulude osas ja jätnud jõusse (muutmata) Maakohtu otsuse Teie karistuse osas, kus on ka kajastatud ka konkreetne säte, mille alusel Teid süüdi mõisteti.

Tulenevalt eeltoodust, et antud juhul on tegemist kehtiva süüdimõistva otsusega, siis oli 09.08.2017 menetluse lõpetamise otsus õiguspärane ning vaie tuleb jätta rahuldamata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Viljar Peep
peadirektor